

Ankara'nın Teklifi (?)

Herkes çekilirken Türk Askeri Afganistan cehenneminde mi kalıyor?

ABD basınında yer alan bazı haberlerde; Türkiye'nin, ABD ve diğer NATO güçlerinin çekilmesinin ardından uluslararası Kabil Havaalanını korumak ve işletmek amacıyla Afganistan'da kalmayı teklif ettiğine dair iddialar yer almaktadır.

Ercan Caner, Sun Savunma Net, 14 Haziran 2021

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği

Sovyetler Birliği, 1979 yılı Aralık ayı sonlarına doğru Afganistan'a girer, hedefi iktidardaki komünist hükümeti, komünizm karşıtı Müslüman gerillalara karşı yürüttüğü mücadelede desteklemektir. Afgan hükümeti ile Müslüman gerillalar arasındaki savaş 1992 yılına kadar sürer, Kızıl Ordu ise gururu incinmiş bir durumda, 1989 yılı Şubat ayında Afganistan'dan çekilmek zorunda kalır.

ABD tarafından desteklenen isyancı Mücahitler, savaşı ülkenin her yerine yaymıştır. İsyancıların ezilmesini başlangıçta Afgan ordusuna bırakan Kızıl Ordu, duruma bizzat müdahale etmek zorunda kalır. Başlangıçta 30,000 olan asker sayısını 100,000'e çıkarır, Kızıl Ordu kentler ve büyük kasabaları kontrolü altında tutmaktadır, ülkenin geri kalan kırsal kesiminde ise Mücahitler duruma neredeyse tamamen hâkimdir.

Kızıl Orduya ait hava araçları ile kırsal kesimler ağır bir bombardımana tabi tutulur, 1982 yılına kadar 2,8 milyon Afganlı mülteci Pakistan'a sığınır, 1,5 milyonu da İran'a kaçırmıştır. Afganlı Mücahitler, Kızıl Ordunun hava üstünlüğünü en sonunda SSCB'nin Soğuk Savaş rakibi Birleşik Devletlerin verdiği omuzdan atılan hava savunma füzeleri kullanarak ortadan kaldırırlar.

Afganistan Savaşının Demografik Sonuçları

Savaş ölümleri ve savaş ölüm oranları (1000 kişi başına)

Yıllar	Savaş Ölüm Oranları			Savaş Ölümleri		
	Erkekler	Kadınlar	Toplam	Erkekler	Kadınlar	Toplam
1978	3.72	1.19	2.49	26,671	8,060	34,731
1979	7.18	2.30	4.81	53,710	16,253	69,963
1980	8.56	2.73	5.71	60,510	18,437	78,946
1981	7.31	2.41	4.88	47,777	15,524	63,300
1982	8.46	2.76	5.57	49,721	16,637	66,358
1983	13.15	4.34	8.62	76,828	26,794	103,622
1984	19.04	6.28	12.41	111,270	39,688	150,958
1985	15.19	5.05	9.86	88,022	32,396	120,418
1986	13.95	4.76	9.06	79,036	30,572	109,608
1987	10.35	3.52	6.67	56,511	22,408	78,919
Total	106.90	35.33	70.90	650,056	226,769	876,825

Afganistan savaşının demografik sonuçları. Kaynak: Khalidi, Noor Ahmand (1991) "Afghanistan: Demographic Consequences of War, 1978-1987," Central Asia Survey 10,3, 107.

Sovyet ve Afganistan hükümet kuvvetleri kesin hava üstünlükleri sayesinde Mücahitleri, altı yıl boyunca havadan acımasızca ezmiş ve çok büyük kayıplar verdirmiştir. Mücahitlerin uzun süreden beri yaptıkları yalvarmalara dayanamayan ABD sonunda, 1986 yılının sonbaharında, FIM-9 Stinger modeli omuzdan atılan ısı güdümlü füzeleri Afganlı isyancılara verir.

Sonuç, Rus kuvvetleri açısından gerçekten çok dramatik olmuş ve Rus hava araçları şimdiye kadar görülmemiş bir şekilde gökyüzünden sapır sapır düşmeye başlamıştır. FIM-92 Stinger füzesinin Afgan muharebe alanına girmesinden yaklaşık olarak iki yıl sonra, son Kızıl Ordu askeri de Afganistan'dan çekilmek zorunda kalmıştır. Birleşik Devletler, Pakistan ve Afganistan ile bir anlaşma imzalayan SSCB, 15 Şubat 1989 tarihinde Afganistan'dan çekilmesini tamamlar.

Bu yenilginin faturası oldukça ağır olur; 09 Kasım 1989 günü Alman halkı, komünizmin ve bölünmüş Avrupa'nın sembolü olan Berlin Duvarını yıkar. Duvarın yıkılması Soğuk Savaş'ın sona ermesinin de simgesidir. Doğu Avrupa'da komünizm darmadağın olmuş ve 1991 yılında Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB) diye bir ülke kalmamıştır.

Stinger Füzesi Devreye Giriyor

Başkan Reagan, 1986 yılı Mart ayında Kongreye karar metnini gönderir; Stinger füzelerinin yanı sıra uydulardan yönlendirilebilir havanlar, roketler, helikopter tespit sistemleri ve uzun menzilli füzeler gibi gelişmiş silah sistemlerinin de mücahitlere verilmesini talep etmektedir. Fakat bürokratik mücadele sürmekte ve ABD yönetimi Stinger füzeleri için talep ettiği desteği Kongreden bir türlü alamamaktadır.

Nihayet 7 Mayıs 1986 tarihinde, Kongrede yapılan oylamada 62'ye 34 oranı ile dünyaca ünlü Stinger füzesinin de Afganlı mücahitlere verilmesi kabul edilir. CIA ve Ordu yetkilileri son bir itirazda bulunurlar: yeni Sovyet elektronik harp karşı koyma tedbirlerinin Stinger füzesinin etkisini yok ettiğini iddia ederler. White Sands Missile Range'de testler yapılır. CIA ve ABD Ordusu iddialarında haksızdır. Sovyet savunma sistemlerinin Stinger füzesi karşısında yapabilecekleri hiçbir şey yoktur.

Pakistanlı eğitimciler, 1986 Haziran ayında ABD'ye getirilir ve yaz aylarının sonuna doğru ilk Stinger füzeleri ve bir eğitim simülatorü Pakistan'a gönderilir. Ve nihayet, 25 Eylül 1986 tarihinde beş adet Stinger füzesi, Afganlı mücahitler tarafından fırlatılır, sonuç Kızıl Ordu açısından bir felakettir: üç adet Mİ-24 Hind helikopterini kaybederler.

Sovyetlerin Afganistan'ı işgalinin ilk iki yılında hava aracı kayıpları %75-80 oranında; muharebe dışı etkenler ve yerdeyken yapılan baskınlar, roket atışları ve sabotajlardan kaynaklanmıştır. Stinger füzesinin kullanılmaya başlanmasıyla birlikte hava aracı kayıplarının nedeni de dramatik bir şekilde değişecektir.

1986 yılının son dört ayında Afganistan'da Kızıl Ordu hava araçlarına karşı kullanılmaya başlanan Stinger füzesinin altı teknolojik avantajı bulunmaktadır:

- Kullanımının çok kolay olması ve çok az kullanıcı eğitimi gerektirmesi,
- Gerçekten taşınabilir bir silah sistemi olması (sadece 15 kg),
- At-unut tipi bir füze olması,
- Pasif bir kızıl ötesi arayıcı kullanması,
- Sürat ve menzilin diğer hava savunma füzelerine nazaran daha fazla olması,
- Sabit ve döner kanatlı hava araçlarına her açıdan atılabilmesi ve
- Hedefe kilitlendiğinde flare'ler tarafından yanıltılmasının mümkün olmaması.

Stinger füzesini ateşlemek için kullanıcı füzeyi hedefe doğrultur. Füze başlığı hedefe kilitlendiğinde oldukça belirgin bir ses duyulur. Kullanıcı tetiği çektiğinde: Küçük bir ateşleme motoru devreye girerek füzenin lançerden çıkmasına ve kullanıcıya zarar vermeyecek şekilde uzaklaşmasına neden olur. İlk fırlatma motoru ayrılır ve füzenin sevk motoru devreye girer. Bu sevk motoru füzeyi 2 Mach gibi çok büyük bir hızla 3,500 metre mesafeye ulaştırabilmektedir.

Füze ateşlendikten sonra pasif kızıl ötesi/ultraviyole sensörler hedef hava aracından yayılan kızıl ötesi (ısı) kaynağı arar. Füze, diğer ısı kaynaklarından ayırt edebilmek için hava aracının ultraviyole imzasını da tanımlama kabiliyetindedir.

Elveda Afganistan. Fotoğraf: Bowshrine.com

Daha önce mücahitlere verilen Oerlikon ve Blowpipe hava savunma sistemleri, Afganistan'ın dağlık arazisinde işe yaramamıştır. Oerlikon sistemini taşımak için en az 20 katır gerekmektedir. Atılan 13 adet Blowpipe füzesinden ise hiç birisi hedefi vuramamıştır.

Stinger ise çok farklıdır. Atım ve isabet oranı tartışılrsa da füze birçok Sovyet ve Afgan hava aracını düşürerek muharebe dışına itmiştir. Bazı iddialara göre ilk on ay içinde 187 adet Stinger füzesi ateşlenmiş ve %75 isabet oranı ile Kızıl Orduya ait 140 adet hava aracı düşürülmüştür.

1989 yılında ABD Ordusu bir analiz timini Pakistan'a göndermiştir. Bu analiz timi, mücahitlerle yaptığı görüşmeler sonucunda yaklaşık 340 atışta 269 hava aracının

düşürüldüğü sonucuna ulaşmıştır. Bu rakamlar %79 isabet oranı anlamına gelmektedir. Stinger gerçekten korkutucu bir silahtır.

Kızıl Ordu, hava araçlarına gelişmiş flare, kızıl ötesi karıştırıcılar ve egzoz sistemlerine de ısı yayıcı sistemler takmış, sabit kanatlı savaş jetleri füze menzili dışında kalmak için uçuşlarını yüksek irtifalarda gerçekleştirmiştir. Sovyet hava kuvvetlerine ait savaş jetlerinin, üç mil olan Stinger menzilinden kurtulmak için yüksek irtifalarda uçması, etkinliklerinin azalmasına ve kara birlikleri tarafından savaş jeti pilotlarının **“kozmonotlar”** olarak alaya alınmasına neden olmuştur.

Sadece 15 Mart 1990 ile 25 Aralık 1991 tarihleri arasında başkanlık görevini yürüten son SSCB Başkanı Mikhail Gorbachev. Komünist Parti sekreteri olduğu 1985 yılı ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliğinin (SSCB) devlet başkanı olduğu 1988 yılından itibaren Gorbachev, Sovyet sisteminde kapsamlı reformlar gerçekleştirmiştir. Serbest piyasa ekonomisine büyük ağırlık veren PERESTROIKAT (Yeniden Yapılanma) ve diplomaside de GLASNOST'u (Açıklık) birleştiren Gorbachev, başta ABD olmak üzere, Sovyetler Birliği'nin Batı dünyası ile ilişkilerini geliştirmiştir. 1991 yılı 18 Ağustos günü, SSCB Devlet Başkanı Mikhail Gorbachev, kendi hükümetinden üst düzey askeri ve emniyet kuvvetleri mensuplarının darbesiyle ev hapsine alınmıştır.

Sovyet helikopter pilotları ise ısı güdümlü Stinger füzelerinden korunmak için farklı taktikler denemiş ve alçak irtifada yalama uçuşlarını tercih etmişlerdir. Bu uçuş şekli, ısı güdümlü Stinger füzelerine karşı en iyi korunma tedbiri olmasına rağmen, helikopterleri alçak irtifalarda uçarken diğer hafif silahların etkisine maruz bırakmıştır. New World Encyclopedia verilerine göre; 25 Aralık 1979 ile 15 Şubat 1989 tarihleri arasında, aynı anda 80,000-104,000 olmak üzere toplam 620--- Sovyet askeri Afganistan'da görev yapmıştır. Bu sayının 525,000'i kara kuvvetleri, 90,000'i sınır

birlikleri ve KGB alt birimleri, 5,000'i de polistir. İlave olarak 21,000 beyaz yakalı da görev yapmıştır. Savaş esnasında Rusların toplam kaybı **14,453** olmuştur. Araç ve silah kayıpları ise 118 savaş jeti, 333 helikopter, 147 ana muharebe tankı, 1,314 zırhlı personel taşıyıcı, 433 top ve havan, 1,1138 telsiz ve komuta aracı, 510 istihkâm aracı ve 11,369 kamyon ve yakıt tankeri olmuştur.

SSCB Sonrası Dönem ve İç Savaş

Afganistan, ölümlerin sayılmadığı bir yerdir. Kimin, nerede, ne adına, ne zaman, niçin öldüğü belli dahi değildir. 1979 yılında İran'da, Şah rejiminin yıkılması ve yerine Ayetullah Humeyni'nin gelmesinden sonra, Sovyetler Birliği 25 Aralık 1979 tarihinde Kabil'e girmesiyle küresel bir direniş başlar, artık cihat kavramı, silahlı mücadele ile anılmaktadır. ABD, direnişçileri desteklemek için, Pakistan'ı kontrol merkezi yapar ve. Pakistan, mücahitlerin safında yer almak isteyen herkesi saflarına kabul eder.

Kabil, Afganistan, 04-1992, Mücahitler, Sovyetlerin çekilmesinin ardından Afgan komünist güçlerle yaptıkları bir çatışma sonrasında zaferlerini kutlarken. Fotoğraf: Klaus Reisinger

SSCB'nin işgalinden sonra, Pakistan'a göç eden mülteciler geri döner, bazıları, Pakistan'daki medreselerde eğitim görmüştür. Daha önce Hanefi ve Sûfi anlayışın hâkim olduğu medreselerde, artık Vahhabilik egemendir. Molla Ömer de bu Vahhabi geleneği ile yetişmiş olarak, Pakistan'dan Afganistan'a gelmiştir. Çevresinde yer alan öğrencileri ve Peştun mücahitlerle birlikte, Taliban'ı (İslam öğrencileri) kurar. 20-40 arasında farklı lehçe konuşulan, 30 milyon nüfuslu Afganistan'da, Peştunlar en kalabalık olan gruptur. Bu sayede Taliban hareketi, giderek güçlenecektir.

Taliban, Eylül 1996'da Afganistan'ın başkenti Kabil'e girer ve hızlı bir şekilde yükselerek, ülkenin üçte ikisini kontrol altında tutan bir rejime dönüşür. 10 yaşından büyük kızların okula gitmesi yasaklanır. Afganistan'ın kuzeyinde kalan, Taliban karşıtı gruplar ise, Kuzey İttifakını oluştururlar. İttifakın başında, Ahmet Şah Mesud vardır. Bu iki grup savaşır. Usame Bin Ladin, Molla Muhammed Ömer'e para vermekte ve savaşçı desteğinde bulunmaktadır. Ancak geçmişte bu tür bir bağlantı olmuş olsa da, 1980-2009 yılları arasında CIA üst düzey yetkilisi Arturo Munoz'un da belirttiği gibi 11 Eylül 2001 ve öncesindeki dönemde, Taliban ve Usame Bin Ladin arasında, bir bağlantı yoktur.

11 Eylül Kontrollü Yıkımları

Sözde (!) El Kaide terör örgütü tarafından üstlenilen sözde (!) saldırılarda, 19 hava korsanı, aşağı yukarı eş zamanlı olarak dört yolcu uçağını kaçıırır, maket bıçakları ile kokpitlere girerek uçakların kontrolünü ele geçirirler.

*İkiz kulelerin yıkılması esnasında sapasağlam görülen bu 47 katlı gökdelen, Dünya Ticaret Merkezi **Bina 7**'dir. 47 katlı bu gökdelene kesinlikle bir uçak çarpmamasına rağmen İkiz Kulelerin çökmesinden tam **yedi saat sonra** kendiliğinden çökmüştür. Binanın şekillendirilmiş patlayıcılar kullanılarak kontrollü yıkım ile yerle bir edildiğine yönelik iddialar ayyuka çıkmış durumdadır. **Yedi yıl** sonra açıklanan resmi rapora göre ise binanın çökmesine yangın sebep olmuştur. Tarihte yangının bir gökdeleni yerle bir ettiğine bugüne kadar rastlanmamıştır. Kaynak: Centro Pagina*

Yolcu uçaklarından bir tanesi Dünya Ticaret Merkezinin kuzey kulesine, diğeri de güney kulesine çarptırılır. İddialara göre üçüncü uçak Pentagon'a çarparken, her nedense dördüncü uçak boş bir araziye çarptırılır.

Binlerce mimar, mühendis ve pilot, güvenlik profesyoneli, gazeteci ve kaygılı vatandaşların tamamı, 7 Numaralı Bina dâhil, Dünya Ticaret Merkezi kulelerinin önceden planlanmış kontrollü bir imha ile yerle bir edildiğine yönelik inanılmaz çoklukta ayrıntılı ve bilimsel kanıtlar olduğuna dikkat çekerek, yıllardır federal hükümetin saldırılar hakkındaki gerçekleri açıklamamasını talep etmektedir.

Mevcut hükümet, devletimizin çıkarlarını zedelemeye devam ediyor. Bununla da kalmıyor, milletimizin onurunu kıran davranışlara giriyor. 11 Eylül günü ABD'ye yapılan menfur saldırıdan sonra, dünyanın yeni bir döneme girdiğini herkes söyledi. Bu hükümetten beklenen, gereken hazırlıkları yaparak devletimizin bekası için gereken politikaları üretmesiydi. Oysa bu hükümet ilk günden beri şaşkın bir tavır sergiliyor. Bizzat Başbakan, asker gönderme gibi bir gündemleri olmadığını söyledi, durdu. Kamuoyunda, ABD'nin Türkiye'den asker istediği konuşulduğunda bile, Başbakan bunlara itiraz etti. Sonuçta bugünlere gelindi ve asker gönderme kararı alındı. Yani kamuoyundaki dedikodular bile, Başbakan'ın sözlerinden daha güvenilir çıktı. Asker gönderme kararının çıkmasından sonra yaşananlar ise çok daha vahim. Hükümetin şaşkınlığı yüzünden milletimiz, asker gönderme kararının bize başka ülkeler tarafından empoze edildiği kuşkusuna düştü. Çünkü hükümet, adeta yurtdışından gelecek paralar için asker gönderiyormuş gibi davrandı. Veya 'ABD istedi, biz de yerine getirdik.' gibi davrandı. İster para karşılığı olsun, isterse başka bir sebeple; herhangi bir dış unsur yüzünden asker gönderme kararının çıktığının düşünülmesi, milletimizi derinden yaralamıştır. ABD Savunma Bakanı'nun hükümetle dalga geçer gibi, 'Türkiye asker gönderme kararını kendisi aldı, ben de gazetelerden okudum.' demesi, milletimiz, milli onurumuz açısından çok daha yaralayıcı olmuştur.

Afganistan ve NATO

11 Eylül 2001 tarihinde gerçekleşen olayların sorumluluğu El Kaide terör örgütünün üzerine yıkılır ve terör tehdidi altındaki dünya masalıyla her şey yeniden şekillendirilmeye başlanır. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi 20 Aralık 2001 tarihinde toplanır ve 1386 Sayılı Karar kabul edilir. Afganistan'a NATO değil, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyininin 1386 Sayılı Kararı ile oluşturulan Uluslararası Güvenlik Destek Gücü (ISAF – International Security Assistance Force) müdahale edecektir.

Savaş ve işgal esnasında Rusların toplam kaybının **14,453** olduğunu hatırlatalım. WIKIPEDIA verilerine göre; 18 Mayıs 2020 itibarıyla NATO ve Koalisyon güçlerinin Afganistan'daki toplam kaybı **3,502**'dir. Türkiye de **15** askerini kaybetmiştir. 3,502 rakamına başka ülkelerden Afganistan operasyonunu desteklerken hayatlarını kaybeden 59 ABD ve Kanadalı personel ile ülkelerine dönerken 26 Mayıs 2003 tarihinde Türkiye'de uçak kazasında ölen 62 İspanyol askeri dâhil değildir.

2004 yılında NATO'nun talebiyle ilk Türk Helikopter Birliği ISAF bünyesinde görev yapmaya başlamış ve 2012 yılında meydana gelen kazada 12 Türk askeri şehit olmuştur.

NATO, 2003 yılı Ağustos ayında ISAF komutasını üzerine alacak ve bu durum ISAF'ın misyonunu tamamladığı 2013 yılına kadar sürecektir. ISAF'a kuvvet sağlayan ülkeler arasında 28 NATO üyesine ilave olarak, Moğolistan, Tonga Krallığı ve Singapur Cumhuriyeti dâhil 48 devlet daha bulunmaktadır.

07 Ekim 2001'de ABD, İngiltere ve koalisyon güçleri, Afganistan'ı bombalamaya başlar. ABD, Afganistan'da Taliban Rejimine karşı savaşan, Kuzey İttifakına mühimmat ve para desteğinde bulunmaktadır. Taliban devrilir ve lideri Molla Ömer kaçar. Afganistan geleneklerine göre, savaşı kaybeden Taliban'ın, Kuzey İttifakına biat etmesi istenir ve Taliban biat eder. Birlikte yaşamının yollarını aramak üzere anlaşılır. ABD Savunma Bakanı Donald Rumsfeld ise, kesinlikle anlaşmanın olmayacağını ve bunun kabul edilemez olduğunu ilan eder.

ABD, Taliban'ı yok etmek istemektedir. Yakalayabildikleri bütün Taliban üyelerini, cezaevlerine atar. Kaçmayı başaranlar yer altına iner. ABD, 25 işkence merkezi kurmuştur ve buralarda tuttuklarının kayıtlarını, Cenevre sözleşmesine aykırı olduğu halde bildirmemektedir.

ABD'nin yapmış olduğu hataları, Arturo Munoz "**ABD, Afganistan kültürünü anlamadı. Taliban'ı, El-Kaide ile karıştırdılar ve bu çok büyük bir**

hataydı. Afganistan'ın yeniden şekillenmesinde de kalıcı hasarlar bıraktık. Bu oranın siyasi ve toplumsal kültürünü anlamadığımızdandı.” şeklinde ifade etmektedir.

Trump'ın Pislükleri Bombalama Sözü

Pentagon, Bütün Bombaların Anasını geliştirmeye, Irak işgalinde kullanabilmek maksadıyla 2003 yılının ilk aylarında başlamış, fakat bombanın Irak'ın yoğun nüfuslu yerleşim birimlerinde kullanılması gereksiz ve aşırı derecede riskli olarak değerlendirilmiştir. GBU-43/B MOAB, 13 Nisan 2017 tarihine kadar kullanılmak üzere raflarda beklemiştir.

Afganistan'da Kuzey İttifakı üyeleriyle birlikte çalışan ABD Özel Kuvvetler mensupları, 12 Kasım 2001. Kaynak: Department of Defense

Bağımsız bir mühimmat uzmanı olan David Hambling'e göre Başkan Donald Trump'ın onay vermesiyle ilk kez 13 Nisan 2017 tarihinde Afganistan'da kullanılan BÜTÜN BOMBALARIN ANASI, ABD ordusu tarafından bomba psikolojik ve kinetik etki oluşturmak maksadıyla kullanılmıştır. Hambling'in The Daily Beast'e yaptığı açıklamalara göre; GBU-43/B MOAB modeli bomba mağaraların tahrip edilmesinde ilk akla gelen seçenek değildir. Belirli bir derinliğe kadar yoğun bir yüksek basınç dalgası oluşturan bomba öldürücü bir etkiye sahiptir, fakat mağara ve tünellerin imha edilmesinde, genellikle daha küçük olan BLU-128 modeli bombalar tercih edilmektedir.

Başkan Trump geçmişte pislükleri temizleme sözü vermiştir ve GBU-43/B MOAB'ın kullanımı dünya kamuoyunda sivil kayıplara neden olabileceğinden olumsuz tepkilere neden olabilecektir. General Nicholson'a göre bombanın kullanılmasına onay veren Trump, "**Pislükleri Bombalama**" sözünü yerine getirmiştir.

Solda A GBU-43/B Massive Ordnance Air Blast (MOAB) Eglin Air Force Armament Center, Florida. Fotoğraf: EPA/US DEPARTMENT OF DEFENSE, sağda ise kullanma emrini veren zamanın ABD başkanı Donald Trump.

Pentagon artık şüpheli militanları Obama Yönetimindeki Beyaz Saraya nazaran çok daha hızlı bir şekilde ve daha az inceleme ile vurmaktadır. ABD hava saldırıları sonucu Mart 2017 ayı içinde Irak'ın Musul kentinde yüzlerce masum sivil hayatlarını kaybetmiş, Iraklı yetkililer ise ölen sivillerin sorumluluğunun, yoğun yerleşim bölgelerine patlayıcılar yerleştiren ISIS terör örgütüne ait olduğunu ileri sürmüşlerdir. Trump, Somali'deki ABD birliklerine de Washington'dan izin almadan hava saldırıları yapma yetkisini vermiştir.

Patlama esnasında görülen GBU-43/B Massive Ordnance Air Blast – “Mother Of All Bombs” Bütün Bombaların Anası

Pentagon'dan bir yetkili isminin gizli kalması koşulu ile The Daily Beast'e yaptığı açıklamada; 13 Nisan 2017 tarihinde kullanılan Bütün Bombaların Anasının, kesinlikle Trump yönetiminin ISIS'e karşı yürüttüğü mücadeleyi genişletmek anlamına gelmediğini ve sadece komutanın uygun görmesi nedeniyle kullanıldığı açıklamasını yapmıştır.

Şeriatla Yönetilen Ülkede Çocuklara Tecavüz Eden Pislükler

New York Times, 2015 yılında ABD birliklerine, Afganlı müttefiklerinin genç erkek çocuk istismarlarına göz yummaları ve bu yöndeki kanıtları dikkate almamaları yönünde emir verildiğini ortaya çıkarır. Sonrasında ise Daily Beast Afganistan'a giden birliklere, Afganlı müttefiklerin küçük çocuklara tecavüz etmelerine şahit olduklarında ve bu tür olaylardan şüphelendiklerinde ne yapmaları gerektiği yönünde hiçbir talimat verilmediğini ve yönlendirme yapılmadığını yazar.

Afganistan'da bulunan ABD kuvvetlerinin, Afganlı paydaşları tarafından gerçekleştirilen çocuk tecavüzlerini rapor etmelerinin engellendiği yönündeki iddiaların üzerinden iki yıl geçmesine rağmen Pentagon hâlâ bu konuda kimsenin cezalandırılıp cezalandırılmadığı konusunda bir açıklama yapmamıştır.

Birliklere verilen gayri resmi tavsiyelere bir örnek olarak; mahalli halkla ilişkilerde ABD birliklerine danışmanlık yapan Human Terrain Systems firmasının yaklaşımı gösterilebilir. Danışmanlık firmasından Montgomery McFate, 2007 yılında, Diane Rehm Show'da yaptığı açıklamaya göre, firma bünyesinde çalışan sosyolog ve antropologlar ABD askerlerine, Afganlı erkeklerin küçük erkek çocuklarla oynadıkları küçük seks oyunlarını göz ardı etmeleri tavsiyesinde bulunmuştur. Firma bünyesinde görev yapan sosyolog ve antropologlar birliklere ayrıca, Afganistan'da duydukları veya tanık oldukları erkek çocuklara tecavüz olaylarına karışmamalarını da tavsiye etmiştir.

McFate ABD'li askerlere; aslında ***küçük erkek çocuklara tecavüzün***, Afgan kültürünün bir parçası olduğu ve bu olaylar hakkında yapılabilecek fazla bir şey olmadığı yönünde tavsiyelerde bulunduğunu ifade etmektedir. Afgan güvenlik kuvvetlerinin küçük erkek çocuklara tecavüz etmesinden hoşlanmıyor olsanız da bunu engellemek için yapılabilecek bir şey yok. McFate'nin ABD askerlerine verdiği tavsiyelerden bir tanesi de Afganlı erkeklerin küçük erkek çocuklara tecavüz etmesinin bu insanların kültürlerinin bir parçası olduğu ve ABD askerlerinin, birlikte çalıştıkları

insanlara kendi kültürlerini empoze etmemeleri yönündedir. McFate'ye göre; Afganlıları küçük erkek çocuklara tecavüz alışkanlıklarından vazgeçirme olasılığı bulunmamaktadır.

Sonuç olarak ABD askerlerine, tanık oldukları veya şüphelendikleri, “Bacha Bazi” olarak adlandırılan, fakir ailelere mensup küçük erkeklerin önce köçeklik ve sonra fuhuşla biten bir hayata zorlandıkları tecavüz olaylarını rapor etmemeleri tavsiye edilmektedir. Özellikle **Afgan ordu personeli ve emniyet mensupları** başta olmak üzere, Afganlı zengin ve nüfuzlu erkekler, küçük yaştaki erkek çocukları seks kölesi olarak kullanılmaktadırlar. ABD Devlet Bakanlığı, 2014 yılında hazırladığı insan hakları raporunda, Afgan Milli Polisinin küçük çocuklara istediği her şeyi hiçbir ceza korkusu olmadan yapabildiğini açıklamıştır.

Raporda, halen ve geçmişte Afganistan’da görev yapan ve erkek çocuk tecavüzlerini duyduklarını, fakat tanık olmadıklarını ve bu tür olayları rapor etmemeleri yönünde talimat aldıklarını ifade eden ABD askerlerinden alınan kanıtlar da toplanmıştır.

Bazı olaylarda görüşme yapılan askerler, kendileri veya tanıdıkları kişilerin, Afganistan’ın egemen bir devlet olması nedeniyle çocuklara tecavüz suçu için hiçbir şey yapılamayacağını, bu tür olayların komutanlığın birinci önceliği olmadığını ve yapılacak en iyi şeyin bu tür olayları dikkate almayarak, mahalli polise bildirmek olduğu yönünde talimat verildiğini açıklamışlardır.

ABD’nin Ağır Kayıpları - Ölümcül Helikopter Kazası

Afganistan’ın Wardak eyaletinde CH-47 Chinook modeli helikopter kaza-kırım geçirir. Kazada 30 Amerikalı, 1 Afganlı sivil tercüman ve 7 Afgan komando hayatını kaybeder. Afganistan’daki en üst rütbeli Amerikalı subay Tümgeneral John Allen, “bu trajik kayıp nedeniyle duygularımızı ifade edecek hiçbir söz yok” ifadelerini kullanır.

Taliban sözcüsü Zabiullah Mujahid ise helikopterin bir eve baskın düzenlendiği esnada Taliban savaşçıları tarafından roketle vurularak düşürüldüğünü açıklar.

Amerikalıların tek tesellisi, olayda hayatlarını kaybeden Amerikalıların, Bin Laden baskınına katılan askerler olmamasıdır. Olayda hayatını kaybedenler arasında bir de köpek bulunmaktadır.

The New York Times gazetesi ise ismini açıklamadığı bir askeri yetkiliye dayandırdığı haberinde, 10 tonluk CH-47 Chinook modeli ağır yük helikopterinin bir roketatar (RPG) tarafından vurulduğunu yazar.

Tangi vadisi, Wardak eyaleti, Afganistan. 6 Ağustos 2011 tarihinde vurularak düşürülen CH-47 Chinook helikopterinden arda kalanlar. Foto: Mohammad Nasir/Associated Press

RPG-7, Sovyetler Birliği yapımı bir geri tepmesiz tanksavar silah olup, dünyada en çok kullanılan tanksavar silahıdır. Etkili menzili 400 metredir. Oldukça sağlam ve fiyatı çok ucuz olan bir silahtır. Beton duvar ve çeliğin yanı sıra alçaktan ve düşük süratte uçan helikoptere karşı da oldukça etkilidirler.

Savaş ciddi bir iştir, hataları affetmez. Özellikle de alçaktan uçmakta olan, ağır ve düşük süratli bir helikopter ile düşman bölgesi içinde uçulurken daima dikkatli olmak iyidir.

İğrenç Bir Saldırı – 08 Mayıs 2021

Afganistan'ın başkenti Kabil'in batısında çoğunlukla Şii Müslümanların yaşadığı Dasht-e-Barchi banliyösünde, Sayed Ul-Shuhada kızlar okuluna 08 Mayıs 2021 tarihinde yapılan bombalı saldırıda 60 kız öğrenci hayatlarını kaybeder. Bomba yüklü araç ve havan saldırısında 100'den fazla insan da yaralanır.

Saldırının sorumluluğunu hiçbir terör örgütü üstlenmezken, Afganistan Devlet Başkanı Mohammad Ashraf Ghani saldırıyla ilgili olarak Taliban'ı suçlamıştır. Taliban

ise iddiaları reddederek katliamın arkasında İslami Devlet (İŞİD) terör örgütü bağlantılı bir grubun olduğunu ifade etmiştir.

Geçtiğimiz yıl Haziran ayında yine Dasht-e Barchi’de bir doğumevine gerçekleştirilen ve sorumluluğunu İslami Devlet terör örgütünün üstlendiği saldırıda, aralarında yeni doğan bebekler, anneler ve hemşirelerin olduğu en az 24 insan hayatını kaybetmiştir.

Çocukların okuldan çıkış anında okulun girişinde patlatılan bomba yüklü araç. Fotoğraf: Kiana Hayeri/The New York Times

Kasım 2020’de Kabil Üniversitesine düzenlenen saldırıda da 32 insan hayatını kaybetmiş ve hain saldırının sorumluluğunu İslami Devlet terör örgütü üstlenmiştir. Ülkenin her yeri terör saldırılarının hedefi olsa da Hazara Şii Müslüman azınlığın yaşadığı Dasht-e Barchi İslami Devlet terör örgütü militanlarının en sık hedef aldığı yerdir. İŞİD teröristleri Hazara Şii Müslümanlarını kâfir olarak nitelendirmektedir.

Afganlılar Dahı Kaçıyor?

Amerikan askerlerine Afganistan Savaşı ve işgali (07 Ekim 2001) esnasında yardım eden Afganlıların Birleşik Devletlere getirilme programının genişletilmesi için Kongre’deki her iki parti senatörleri tarafından verilen destek giderek artmaktadır. Ancak projeyi destekleyenlere göre Taliban tarafından tehdit edilen Afganlı müttefiklerin bir vize programı dâhilinde ABD’ye getirilmesi için artık çok geç kalınmıştır. ABD birliklerinin Afganistan’dan tam olarak çekilmesine sadece 114 gün kaldığından, savaş esnasında Amerikan askerlerine tercüman olarak yardım eden binlerce Afganlının, Özel Göçmen Vizelerinin (SIM - Special Immigrant Visa) onaylanması için, program ne kadar hızlandırılırsa hızlandırılırsın artık yeteri kadar

zaman kalmamıştır. Tercüman olarak çalışan Afganlılar ve ailelerinin Taliban tehdidinden kurtarılması için Amerikan toprağına havayolu ile taşınmasından başka çare kalmamış durumdadır.

Cumhuriyetçi Parti Senatörü Seth Moulton, Özel Göçmen Vize sürecinin düzenlenmesinin önemli olduğunu, ancak karşı karşıya kalınan kriz göz önüne alındığında yeterli zaman kalmadığını altını çizmektedir. Senatör Moulton, Defense One haber sitesine yaptığı açıklamada; Amerika'nın dostları ve müttefiklerinin çekilmenin ardından Taliban tarafından **katledilmelerini** engellemek için havayoluyla taşınmalarından başka çare kalmadığını ifade etmiştir.

Birleşik Devletler ordusu mensubu Teğmen Jared Tomberlin (sol) ve Afganlı bir tercüman Afganistan'ın Zabul eyaletinde bir operasyon esnasında görülmektedir. 2009. Kaynak: DOD/ Staff Sgt. Adam Mancini, U.S. Army

Kongre üyelerinin iğneli sorularına rağmen Biden yönetimi, savaş ve işgal süresince ABD askerlerine yardım eden Afganlıların korunması maksadıyla bugüne kadar herhangi bir plan ortaya koymamıştır.

Savaş ve işgal esnasında Amerikalı askerler, diplomatlar, memurlar ve sivil toplum kuruluşları personeli; tercüme, çeviri, güvenlik, ulaşım ve diğer önemli hizmetlerde büyük ölçüde mahalli halktan faydalanmıştır. Büyük bir **sadakatle** Amerikalılara hizmet eden birçok Afganlı, çatışmalar esnasında yaralanmış, sakat kalmış ve ölmüştür. Amerikan **askerlerine yardım edenler ve yakınları İslami Devlet Terör Örgütü, Al-Qaeda ve Taliban gibi terör örgütlerinin hedef listesindedir.**

“Veterans for American Ideals” (Amerika'nın politikaları ve yaptıklarının idealleri ile eşleştiğinde Amerika'nın çok güçlü olacağı düşüncesini paylaşan gaziler grubu) kuruluşundan proje yöneticisi Christopher Purdy, Afganlı tercümanların korunmasının Kongre'de iki parti tarafından da desteklendiğini ve yönetimin bu konuda neden üzerine düşeni yapmadığını anlayamadığını dile getirmektedir.

Yönetimin göçmenlik konusunda doğru adımları atmakla çok ilgileniyor görüldüğünü ifade eden Purdy, Cumhuriyetçiler ve Demokratların köklü adım atılması çağrılarına neden yanıt verilmediğini sorgulamaktadır.

Senatörler Jeanne Shaheen ve Joni Ernst, Başkan Biden'e yazdıkları bir mektupta, 2022 yılı için ilave 20,000 vize talebinde bulunmuştur. Mektupta ayrıca; **Afganlı tercümanların ülkeden gecikmeksizin tahliye edilmelerinin** de dikkate alınması talep edilmiştir.

Ancak Purdy insanlar öldükten sonra verilecek vizelerin hiçbir değerinin olmadığını, daha fazla vizeye ihtiyaç olduğunu ve Afganlı tercümanlar ile ailelerinin en kısa zamanda **güvenli bir yere götürülmeleri** gerektiğini söylemektedir.

2009 tarihli Afganlı Müttefikleri Koruma Yasası kapsamında onaylanan Özel Göçmen Vize programı, Amerikan birliklerine tercüman olarak yardım eden Afganlı tercümanların ailelerini Birleşik Devletler topraklarına getirmelerine izin vermektedir. Amerikan askerlerine yardım eden birçok Afganlı, ülkede kalmaları durumunda **Taliban'ın tehditleriyle** yüz yüze kalacaktır.

ABD Dışişleri Bakanlığına göre; Birleşik Devletler yönetimi programın başlamasından günümüze kadar geçen sürede **26,500 vize** tahsis etmiştir.

Purdy, Dışişleri Bakanlığının vize sayısını artırmasına ve işlemleri hızlandırmasına rağmen, Amerika tamamen çekilmeden önce kalan kısa sürede bütün tercümanlar ve ailelerinin vize işlemlerinin tamamlanamayacağını ileri sürmektedir. Taliban tehdidine dikkat çeken Purdy, bu durumda tek çözümün ise Amerika'ya bağlı Afganlıların, vize işlemlerinin tamamlanabilmesi için emniyette olacakları Amerikan topraklarına tahliye edilmesi olduğunu ifade etmektedir.

ABD Dışişleri Bakanlığı Afganistan'ın yeniden yapılanması programı özel temsilcisi Zalmay Khalilzad, Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komitesi üyelerinin; daha ne kadar Afganlı tercümanın ülke dışına çıkarılması için yardıma ihtiyaç duyduğu yönündeki sorularına henüz yanıt vermemiştir.

2013 yılında patlayan bir bomba sonucu işitme kaybı yaşayan Kenny adlı Afganistanlı gazi tercümanın vize başvurusu ABD tarafından reddedilmiştir. 10 yıl Amerikan askerlerine hizmet eden Kenny, şimdi devamlı arkasını kollayarak Kabil'de yaşamaktadır. Kaynak: Smithsonian Magazine

Cumhuriyetçi Senatör Brian Mast konuyla ilgili yaptığı açıklamada vize programının düzgün işleyebilmesi için geride daha ne kadar insanın olduğunun bilinmesi gerektiğinin altını çizmiştir.

“No One Left Behind” (Geride Kimse Kalmadı) programı kurucularından Matthew Zeller de yaptığı açıklamada Özel Vize Programına başvuran **18,000 tercümanın** halen onay beklediğini ifade etmiştir.

Afganlı tercümanlar Amerika'ya beraberlerinde, genelde bir eş ve iki çocuk olmak üzere ortalama üç kişi getirmektedir. Zeller'e göre bunun anlamı ise **derhal Afganistan'dan çıkarılmamaları durumunda muhtemelen 70,000'den fazla insanın öldürülecek olmasıdır.**

Zeller, Afganlı tercümanlar ve ailelerinin ülkeden çıkarılması için 300'den fazla askeri uçuşa ihtiyaç olduğunu tahmin etmektedir. Amerikan ordusu tahliye işlemine şimdi başlasa dahi 11 Eylül 2021 tarihine kadar günde yaklaşık üç uçuşun yapılması

gerekmektedir. Ancak bazı haberlerde iddia edildiği gibi Amerikan ordusu 05 Temmuz 2021 tarihine kadar çekilmeyi tamamlamayı planlıyor ise Afganlı tercümanlar ve ailelerinin tahliyesi için günde yedi uçuş yapılması gerekmektedir.

Irak'tan kaçan Kürt mültecilerin Guam Adasına gelişi. Kaynak: ARSOF HISTORY

Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komitesi kıdemli üyelerinden Cumhuriyetçi Parti senatörü Michael Mccaul de tahliye faaliyetinin Eylül ayna kadar nasıl gerçekleştirilebileceğini bilmediğini, bu nedenle de yönetimin Afganlı tercümanlar ve ailelerini, vize işlemlerinin tamamlanmasını bekleyecekleri; **Birleşik Arap Emirlikleri, Katar veya Kuveyt'e** havayolu ile tahliye etmek zorunda kalabileceğini dile getirmiştir. Bununla birlikte Afganlıları başka bir ülkeye göndermek yönetimin diğer ülkelerle anlaşma yapmasını gerektirmektedir.

Zeller, Afganlı tercümanlar ve ailelerinin gönderilebileceği en iyi yerin Guam olduğunu ileri sürmektedir. Amerikan toprağının kullanılması diğer ülkelerle yapılacak görüşme zorunluluğunu ortadan kaldıracaktır. Aslında Birleşik Devletler geçmişte; Vietnam ve Körfez Savalarının ardından, vize işlemlerinin tamamlanmasını beklemek üzere mültecileri Pasifik adalarına göndermiştir.

Zeller, ellerinde başka seçenek kalmadığını, 13 yıldır yürürlükte olan Özel Göçmen Vizesi programıyla bu insanları kurtarmanın tam zamanı olduğunu, vize işlemleri için zamanın kalmadığını ve Afganlı tercümanlar ile ailelerinin Guam'a götürülmesi gerektiğini, aksi takdirde sonucun tam bir felaket olacağını ifade etmektedir.

Moulton da geçmişte savaşların ardından mültecilerin tahliyesinde kullanıldığından Guam konusunda aynı düşüncede olduğunu, ancak başka seçeneklere de hazır olduğunu dile getirmekte ve **bu insanlar için en iyi yerin Afganistan olmadığı altını çizmektedir.**

Khalilzad da senatörlere yaptığı açıklamada, Amerikan birlikleri çekilirken Afganlı müttefikleri geride bırakmanın doğuracağı sonuçlardan **kaygı duyduğunu** ifade etmiştir. Khalilzad; Afgan güvenlik güçlerinin morallerini bozacak olan, bütün eğitimli

Afganlıların tahliyesine işaret ederek bir panik havası yaratmak istemediklerini, bu nedenle meselenin karmaşık ve korunması gereken çok hassas bir denge olduğunu vurgulamıştır.

Zeller, Amerikalılar ile birlikte çalışanların korunmasına yönelik verilen sözleri tutmamanın, gelecekte Amerikan birliklerini ihtiyaç duyacağı mahalli yardımlardan mahrum bırakacağını ve Amerikan dostluğunun bir “**ölüm kararı**” anlamına geldiğini gören insanların çok azının Birleşik devletlere yardım edeceğinin altını çizmekte ve **tahliye** ya da **soykırım** seçeneklerinden hangisinin daha kötü olduğunu sorgulamaktadır.

Neden Afganistan’da Kalıyoruz?

Türk yetkililere dayandırılan iddialara göre Afganistan’da kalma teklifi, Mayıs 2021’de yapılan bir NATO toplantısında Türk tarafından gelmiştir. Bir Türk yetkiliye atfen; Birleşik Devletleri’nin Afganistan’dan çekilme kararının ardından Türkiye’nin Kabil Havaalanının güvenliğini sağlamak konusunda gönüllü olduğu iddia edilmektedir.

Afganistan ile ilgili ABD’lilerle görüşüyoruz. Salı günü NATO Savunma Bakanları Toplantısı’nda konuştuk, ABD’liler ile heyetler arasında konuşuluyor. Bizim şartlara bağlı olarak Afganistan’da kalma niyetimiz var. Şartlarımız nedir? Siyasi, mali ve lojistik destek. Bunlar yapıldığı takdirde biz Hamid Karzai Uluslararası Havalimanı’nda kalabiliriz. Şartlarımızla ilgili cevabı bekliyoruz. Bununla birlikte Afgan halkı bizim kardeşimiz. Hedef, Afganistan’da sulhu, sükûnu sağlamak. Bizim tarihi kardeşliğimiz var. Afgan halkı istediği müddetçe Afganistan’da kalabilmek, yardımcı olabilmek istiyoruz.

FRANCE24 haber sitesinde paylaşılan bir haberde yer alan iddialara göre, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı ve AKP Lideri Recep Tayyip Erdoğan, NATO Zirvesine katılmak üzere Türkiye’den ayrılmadan önce yaptığı basın toplantısında; ABD’nin çekilmesi sonrasında Afganistan’da istikrarı sağlayabilecek tek güvenilir ülkenin Türkiye olduğunu ifade etmiştir. Erdoğan bu meseleyi NATO Zirvesinde, başkanlık görevini devir aldıktan sonra ilk kez yüz yüze geleceği Joe Biden ile görüşeceğini de ifade etmiştir.

Erdoğan açıklamasında; “Amerika ile Amerika’nın liderleriyle yeni tanışan birisi değilim. Yani Bush döneminden itibaren, bu süreç içerisinde gerek Sayın Obama ile olan bir sürecimiz var, yine bu arada işte malum Trump ile olan bir sürecimiz var. Şimdi de Biden ile olan bir süreci yaşıyoruz. Bu süreç içerisinde de hepsiyle kötü günlerimiz oldu diyemem. Genelde çok çok başarılı çalışmalar yaptık. 'Bu başarılı çalışmalar esnasında Amerika gibi bir ülkeden Türkiye'nin beklentileri acaba tam manasıyla karşılığını buldu mu?' dersiniz ona da 'Buldu' diyemem. Temenni ederim ki bundan sonraki süreçte bunu bulalım. Çünkü şu anda NATO ülkeleri içerisinde üzerine düşen görevleri yerine tam manasıyla getiren ülkelerden bir tanesi, ilk beşin

*içerisinde olmak suretiyle Türkiye'dir. Bu tabii önemli bir durum. Bunu kendileri de takdir ediyorlar, kabul ediyorlar. Şu anda da benim Sayın Biden ile geçmişe yönelik görüşmelerimde ilk defa bir araya gelmeyeceğiz. Geçmişte kendileriyle gerek evimde ziyaret etmek suretiyle gerek Amerika'da bulunduğumuz yerde bir araya gelmek suretiyle birçok görüşmelerimiz oldu. Yani kendisi Obama'nın yardımcısı olduğu dönemde de yine sık sık görüştüğümüz bir dostumuz. Şu anda da temenni ederim ki bu görüşmelerimizi aynı hassasiyet içerisinde yaparak **24 Nisan'ı unutturacak adımları da atmış oluruz**. NATO ile ilgili de aynı kararlılık içerisinde oluruz. NATO'da da biz yapılan ödemeleri de yerine getiren ülkelerden, müstesnalardan bir tanesiyiz." ifadelerine yer vermiştir.*

Haberde Birleşik Devletler'in Afganistan'dan çekilmenin son aşamasında olduğu ve işgalden 20 yıl sonra, 11 Eylül 2021 tarihine kadar çekilmeyi tamamlayacağı ayrıntısına da yer verilmiştir. Türkiye'nin de Batılı diplomatlar ve insani yardım organizasyonları için ana çıkış rotası olan Kabil Havaalanını korumak maksadıyla Afganistan'daki askeri varlığını sürdürmeyi planladığı belirtilmiştir.

FRANCE24 haberinde ayrıca; ABD ile Türkiye arasındaki ilişkilerin son yıllarda oldukça gergin olduğunu, özellikle Biden'in Osmanlı İmparatorluğu dönemindeki Ermeni olaylarını **soykırım** olarak tanıması sonrasında ilişkilerin iyice gerildiğini vurgulamıştır.

Türkiye, ABD ve Avrupa Birliği'nden gelen yaptırım tehditleri karşısında Doğu Akdeniz'deki petrol ve doğal gaz arama faaliyetlerini sonlandırmış ve Karadeniz'e kaydırmıştır. İki ülke arasında ayrıca CAATSA yaptırımları ile sonuçlanan S-400 krizi de önemli bir yer tutmaktadır. Bu konuların yanı sıra; insan hakları ihlalleri, Halkbank

Davası, YPG ve PYD unsurlarının desteklenmesi, Kıbrıs meselesi, Ege Denizi, Lozan ve Montrö Boğazlar Sözleşmesiyle ilgi sorunların masaya yatırılıp yatırılmayacağı ve her iki taraftan da karşılıklı iyi niyet çerçevesinde ne tür ödünler verileceği de merak konusudur.

Ya sen kiminle dans ettiğinin farkında değilsin ya! Yaptırımın neyse geç kalma yap! Biz sizden F-35 için, adım attık, paramızı ödedik, siz F-35'lerimizi vermediniz. Vermiyorsunuz. Ve bizi tehdit ettiniz. S-400'leri Rusya'ya geri gönderin dediniz. Ya biz kabile devleti değiliz. Biz Türkiye'yiz, Türkiye! Recep Tayyip Erdoğan

Afganistan'da son 24 ayda Taliban militanları tarafından hız verilen saldırılarda en az 150 Afgan askeri öldürülmüş ve yaralanmıştır. Kabil Havaalanının emniyete alınması, bazı Batılı ülkeleri elçiliklerini ülkede bulundurmaya sürdürmeleri konusunda ikna etmeye yardımcı olabilir. Bilindiği gibi Avustralya, güvenlik gerekçeleriyle elçiliğini geçtiğimiz ay kapatmıştır.

Türkiye'nin halen Afganistan'da, bir NATO eğitim görevi kapsamında 500'den fazla askeri bulunmaktadır ve Türk yetkililer tekliflerinin kabul edilmesi durumunda, Kabil Havaalanının korunması maksadıyla ilave birliklere ihtiyaç olduğunu dile getirmişlerdir.

Herkes Afganistan'dan çekilirken, geride baş başa kalacak olan Afgan hükümeti ve Taliban artan gerginlikler konusunda birbirlerini suçlarken önümüzdeki günlerde neler olacağı ve Taliban militanlarının Türkiye'nin Afganistan'daki askeri varlığını sürdürme talebine karşı tepkisinin ne olacağı merakla beklenmektedir.

Vladimir Putin – Recep Tayyip Erdoğan

Dış basında yer alan haberlerde; Çarşamba günü Joe Biden ile görüşecek olan Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in, ABD başkanının taleplerine boyun eğecek gibi görünmediği ve Putin'in, NATO tarafından dayatılmak istenen yeni düzene, Ukrayna sınırındaki askeri yığılması artırarak tepki gösterdiği ifade edilmektedir.

Ancak Recep Tayyip Erdoğan için ise mesele bu kadar basit değildir. Korona virüs salgını ve giderek bozulan ekonomi nedeniyle; işsizlik, enflasyon, zayıf Türk lirası ve ağır dış borç yükü nedenleriyle ülke içinde büyük baskılarla yüz yüze olan Erdoğan'ın elinin oldukça zayıf olduğu dış basında yer alan haberlerde sıklıkla dile getirilmektedir.

Batılı liderleri daha fazla kızdırmamak ve yaptırım tehditlerinden kurtulmak için Doğu Akdeniz'deki petrol ve doğal gaz aramalarını sonlandırırken, Rusya karşısında Ukrayna'yı destekleyerek ve Polonya'ya Türk yapımı dronları satarak Moskova'nın canını sıkıyan Erdoğan'ın NATO Zirvesindeki performansı ve vereceği ilave ödünler merakla beklenmektedir. Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın elindeki

kozlar ise ABD'den sonra ikinci büyük askeri güç olan NATO bünyesindeki Türk Silahlı Kuvvetleri ve ülkede barındırdığı milyonlarca mültecidir.

Kremlin'de Putin ile görüşmeyi bekleyen Erdoğan ve beraberindeki Türk heyeti. Görüntüler hükümet haber ajansı Russia 1 tarafından yayınlanmıştır. Kaynak: See News

Nitekim Türkiye Cumhuriyeti Savunma Bakanı Hulusi Akar, NATO Deniz Güvenliği Mükemmeliyet Merkezi Komutanlığı açılış töreninde yaptığı konuşmada; Türkiye'nin dil, din, ırk, mezhep ayrımı gözetmeksizin **dört milyon** Suriyeli mülteciye ev sahipliği yaptığını, Suriye'nin kuzeyinde ise **beş milyon** Suriyeliye insani şartlarda yaşamaları için destek olduğunu belirtmiştir.